



DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ORDENACIÓ TERRITORIAL, HABITATGE, MOBILITAT, MAR I CICLE DE L'AIGUA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1093-2011

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2023

Núm. 9

Presidència del Sr. Mauricio Rovira i de Alós

Sessió celebrada dia 8 de novembre de 2023

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Elecció del càrrec de secretari de la comissió. 118

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) **RGE núm. 6449/23**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a supressió dels visats d'or. 118

2) **RGE núm. 7829/23**, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a manteniment dels serveis del TIB durant tot l'any. 122



EL SR. PRESIDENT:

Bones tardes, si va bé començam la Comissió d'Ordenació Territorial, Habitatge, Mobilitat, Mar i Cicle de l'Aigua de 18 de novembre de 2023.

En primer lloc, demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. CARDONA I RIBAS:

Sí, Lourdes Cardona substitueix Isabel Borràs.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord.

EL SR. FERNÁNDEZ I LOMBARDO:

Sr. President, Ares Fernández substitueix Damià Borràs.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, gràcies.

Elecció del càrrec de secretari de la comissió.

En primer lloc, voldria proposar una alteració de l'ordre del dia a causa que hem de nomenar un nou secretari, i demanaria si hi ha alguna proposta.

EL SR. BUADES I RUL·LÁN:

Per part del Grup Parlamentari, Agustí Buades.

EL SR. PRESIDENT:

Podem considerar la proposta aprovada per assentiment? Sí, senyor...

EL SR. ROSA I GASPAR:

Sr. President, jo just per aclarir, perquè consti en acta, el Grup Parlamentari MÉS per Mallorca va votar en contra, precisament quan el Sr. Cardona va entrar a la Mesa i tenim el costum que en aquelles vegades que el Grup Parlamentari VOX entri a la Mesa votar-hi en contra, entenem que la pràctica habitual, que quan se substitueix qualcú a la Mesa es fa per assentiment, i així ho farem, però simplement perquè consti en acta volia expressar aquesta situació.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, gràcies.

Sra Gómez.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Sí, si no m'equivoc, nosaltres havíem fet abstenció a les constitucions, faria una abstenció si no tenen inconvenient.

EL SR. PRESIDENT:

Procedim a votar. Va bé, votam?

Sí, Sr. Cardona?

EL SR. CARDONA I VIDAL:

Es que no he entendido bien lo que ha dicho el Sr. Buades, si me lo puede usted repetir.

EL SR. PRESIDENT:

Sí, ha dicho que el Grupo Parlamentario VOX le propone como candidato a secretario.

EL SR. CARDONA I VIDAL:

Entendido. Muchísimas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

¿Va bien que pasemos a votar la propuesta?

¿Votos a favor? 11 a favor.

¿Votos en contra? 2.

¿Abstenciones? 1.

Com bé saben, ja no som 13 membres, som 14. Per tant, queda aprovada la proposta de nomenament del senyor Buades com a secretari de la comissió, i li demanaria que ocupàs el seu lloc a la Mesa. Gràcies.

Sí, em demanen cinc minuts de suspensió per arreglar el micròfon.

(Pausa)

EL SR. PRESIDENT:

Recomençam la sessió de la comissió -ara se sent molt millor i tot. Passam a la deliberació de l'ordre del dia, del debat i votació de les proposicions no de llei.

1) Proposició no de llei RGE núm. 6449/23, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a supressió dels visats d'or.

Començam amb la RGE núm. 6449/23, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a supressió dels visats d'or. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Mercedes Garrido, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GARRIDO I RODRÍGUEZ:

Moltes gràcies, Sr. President. A veure si aconseguisc ser una mica més breu dels cinc minuts.

Crec que si hi ha un assumpte que tots els grups parlamentaris compartim i a nivell social també, és que l'habitatge en aquests moments suposa una de les principals causes de preocupació de la ciutadania. De fet, si es consulten les enquestes que es fan des de l'Institut ...-ara no em surt, perdó-, es planteja com un dels primers problemes de la ciutadania. Per tant, creim que el problema de l'habitatge s'ha d'abordar des de distints punts de vista.

Crec que el Govern de les Illes Balears també ha pres la decisió d'abordar el problema de l'habitatge amb un decret llei per intentar solucionar, amb ocurrències, però vaja, per intentar-ho, això el que planteja és que tothom està d'acord que és un dels problemes que tenim damunt la taula i que hem d'abordar.

Clar, quan estam davant un mercat immobiliari tan tensionat com és el mercat immobiliari a les Illes Balears allà on un habitatge de 500.000 euros. jo crec que, a pesar de ser una quantia econòmica elevadíssima, no podem acabar qualificant-ho com un habitatge de luxe, perquè veim com per aquests preus es venen pisos o unifamiliars relativament petits i amb moltíssima antiguitat és quan ens plantejam si és necessari el que es coneix com visat d'or, i és que els estrangers puguin utilitzar una porta d'accés distinta, ràpida i privilegiada, els estrangers de fora de la Unió Europea, per demanar el permís de residència a Espanya si adquireixen un habitatge, és a dir, si fan inversions a Espanya i una de les inversions que es considera és l'adquisició d'un habitatge per import superior a 500.000 euros.

Per tant, amb el mercat immobiliari tensionat com tenim els de Balears, i també suposant una porta d'entrada privilegiada davant aquells immigrants que intenten aconseguir aquest mateix permís de residència, però que no tenen la sort de poder -ho pagar 500.000 euros per un habitatge, i, per tant, no tenen la sort de poder accedir per la porta privilegiada al permís de residència i han de assumir els costos burocràtics i els temps que a nivell de permís de residència es necessita. Entenem que s'hauria de suprimir aquesta possibilitat d'adquirir la residència a Espanya amb aquesta via privilegiada d'una inversió de 500.000 euros; entenem que s'hauria de suprimir a tot l'Estat, però sí que fem una proposta alternativa a l'hora de plantejar la proposta d'acord en el sentit que o bé se suprimeixi, es derogui l'article concret, és el 63.2 de la Llei 14/2013, de 27 de setembre, o, en el seu defecte, que no es consideri aquesta inversió de 500.000 euros a les Illes Balears, perquè també hem de considerar que el mercat immobiliari no és el mateix a Balears que el que pugui ser a Cantàbria, a la Rioja, a Galícia, a Extremadura o a Andalusia. Hi ha zones allà on l'habitatge està molt més tensionat, i el mercat immobiliari té preus molt més elevats.

Per tant, entenem que hem d'abordar el problema de l'habitatge des de tots els punts de vista. Aquest és un d'ells i demanam suport als grups parlamentaris per poder reclamar al Govern d'Espanya que faci aquesta modificació legislativa.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Diputada, Iniciem el torn de fixació de posicions. En primer lloc, té la paraula, pel Grup Parlamentari VOX el Sr. Buades, que ha dit que no interviendria avui. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Ferran Rosa, per un temps de cinc minuts.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltes gràcies, Sr. President. Jo crec que aquesta PNL ens posa en una tessitura de dues preguntes. La primera és si és lícit o legítim que donem un visat a una persona perquè fa una inversió concreta; i la segona, si, en el cas que ho considerem, quin és el llinar d'aquesta inversió.

A mi m'agrada més i, sobretot, em centraré en aquesta primera part, perquè des del Grup MÉS per Mallorca no consideram que el simple fet de fer una inversió sigui una condició per obtenir un visat. Crec que, precisament, la mesura d'atorgar un visat a aquelles persones que compren un habitatge, independentment del preu, sigui de 500.000 euros, 700.000 euros, 800.000 euros, 1 milió d'euros, contravé la pròpia lògica de l'obtenció dels criteris que s'han de seguir a l'hora d'atorgar un visat, i crec que és la prova clara d'aquest patriotisme de polsereta que alguns grups, alguns partits han instal·lat en aquest país.

Crec que és una mesura profundament classista, es va justificar en el seu moment a l'exposició de motius de la llei que esmentava la Sra. Garrido, amb una tracció de la inversió i del talent -això deia literalment l'exposició de motius-, però jo em deman quina inversió i quin talent, perquè la inversió l'única que es requeria per obtenir aquest visat era comprar un habitatge, independentment que després ni hi visquessin o que després no fessin cap més despesa a Espanya, no importava ni que fos una persona amb especial talent, ni que ni tan sols anàs a fer la compra, de fet, moltíssima gent, ho hem vist arreu de la Unió Europea, països que tenen esquemes similars el que fan és atreure gent d'altres països de fora de la Unió Europea, que l'únic interès que tenen és poder tenir o per accedir als espais Schengen de manera relativament senzilla.

Quin tipus de gent acaba atraient?, sí, certament atreus gent que té possibilitat de pagar 500.000 euros per un habitatge, però en molts de casos també atreus gent que l'origen d'aquests 500.000 euros és potencialment dubtós; parlem de traficant de drogues, traficants d'armes, persones amb potencial risc de corrupció. Per tant, com que no tenim clar ni d'on surten aquests doblers, ni es posa cap tipus de filtre, veim que també, a més a més de ser classista, és potencialment pernicios i pot ser una font de blanqueig de capitals, i, a més a més, a aquesta gent se'ls dona porta d'entrada o via lliure a tots els països d'Europa, com els oligarques russos que s'han fet rics per mor de la corrupció en el seu país han tengut visats a través de Malta, a través de Xipre, a través d'Espanya, precisament per mor d'això.

Clar, a mi em preocupa, perquè, a més a més de tot això, no hi ha cap tipus d'obligació que facis una inversió productiva. Sí que és ver que la mateixa llei preveia el fet de donar visats similars en cas que fessis inversions superiors a 1 milió d'euros

o a 2 milions d'euros en una inversió productiva a l'Estat espanyol, poden discrepar si és positiu o no és positiu, però com a mínim té un impacte. Vull dir, no és simplement que tu compres un habitatge que ni tan sols tens per què haver estimular que es construeixi, perquè pot ser que l'habitatge estigui buit des de fa anys i que tu l'hagis com prat, posem per cas possessions que estan abandonades o el que sigui.

Per tant, crec que des de la filosofia d'aquesta mesura és profundament injusta i que va en contra de tots els principis jurídics que haurien de vetllar algun ordenament jurídic que es diu democràtic i que propugna la igualtat de les persones, i a mi m'agradaria que aquesta proposició es pogués aprovar. També dic, en el cas que la proposició no de llei no s'aprovi, jo també animaria que els companys del Partit Socialista proposin als seus companys al Congrés elevar precisament una modificació de la llei, crec que és una cosa amb la qual ens hi trobarà, almanco el nostre diputat de MÉS per Mallorca en el Congrés li donarà el suport, i jo crec que és una cosa positiva.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. Per part del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Cristina Gómez, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sr. President. Unides Podem està totalment en contra, en principi, de donar possibilitat que no residents puguin adquirir béns immobles a les nostres illes, així ja en genèric i en general, pensam que les cases necessiten gent que les habitin, i tenim molta gent que resideix aquí que no té cases i que ni tal sols hi pot accedir.

Curiosament, quan nosaltres proposam, en més d'una ocasió, que es limiti l'adquisició d'habitatges per a no residents, se'ns al·lega el dret europeu, i se'ns diu que no hi pot haver diferències entre els residents d'uns països i d'altres. I la mateixa Unió Europea, que curiosament és molt radical i molt ortodoxa defensant el principi d'igualtat quan interessa i després, quan no interessa o almanco en el passat, no tenia cap problema en fer distincions d'aquests tipus. Però, bé, certament, les coses han canviat a Europa i, especialment, la guerra entre Ucraïna i Rússia ha fet que molts de diputats denunciïn que molts oligarques, criminals i polítics corruptes utilitzen els visats d'or per comprar la seva entrada a Europa mentre renten doblers, renten la seva imatge o fins i tot la seva identitat. I membres del Parlament Europeu i de la Comissió Europea ja recomanen als països de la Unió Europea que finalitzin aquests tipus de programes. De fet, Irlanda i el Regne Unit ja ho han fet.

Òbviament estam súper d'acord amb aquesta proposta que ha fet el Partit Socialista, faig meus els arguments també del Sr. Rosa, és una mesura classista, nosaltres no l'hauríem posada mai damunt la taula, però si tenim la oportunitat de col·laborar perquè açò voli d'una vegada per totes, posarem el nostre granet d'arena. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Diputada. Té la paraula el diputat Francisco Cardona, per un temps de cinc minuts.

EL SR. CARDONA I VIDAL:

Muchas gracias, Sr. presidente. La verdad es que la PNL del PSOE, de la Sra. Garrido, tiene su sentido y, por tanto, la posición de este diputado será la de aprobación, pero aun así quisiera decir algunas..., explicar el porqué de algunas cosas.

Yo creo que el legislador al promulgar la Ley 14/2013, de 27 de septiembre, de ayuda a emprendedores y a su internalización, tenía previsto favorecer unas inversiones, un enriquecimiento de la sociedad; por tanto yo sí que les quiero reprochar que *Refugees welcome*, sobre todo si vienen sin dinero, pero cuando vienen con dinero y posibilidades parece que nos asustan, ¿no? Entonces, yo entiendo que si tenemos que abrir fronteras, si tenemos que estar en un mundo globalizado, pues tiene que ser también para los que vienen a invertir, a enriquecernos y, sobre todo, quizá vienen con otras cosas que no sea dinero, que no sea capital, que también nos pueden enriquecer.

Dicho esto, también decir que evidentemente todos los problemas no se solucionan comprando viviendas de alto *standing*, es verdad, está bien atraer capital, está bien atraer inversión, pero también está bien atraer talento, y quizás estos inversores no solo traerán capital, sino también talento, materia gris o, lo que es lo mismo, capacidad intelectual, alto nivel cognitivo, sentido común y capacidad de compromiso, algo de lo que últimamente en España y especialmente en Baleares, vamos bastante escasos.

De forma particular, este visado de residencia podría suponer a larga quizá que estas personas que tienen ese permiso de residencia puedan nacionalizarse, bien ellos, sus descendientes, integrarse en la comunidad, perfectamente también en la política, ya saben ustedes que para Aristóteles la filosofía política se basa en cinco principios.

Primer principio, principio de teleología, la naturaleza tiende o tiene un fin, por tanto el ser humano también tiene una finalidad, tiene una tarea, que es asumir algunos, asumir esas tareas, esas finalidades que algunos, aunque no sepan cuál es la suya, pues no deja de existir. El principio de perfección, el bien último o la felicidad del ser humano es eso precisamente: buscar esa percepción. El principio de comunidad, el de buscar la forma perfecta de gobierno, que es la ciudad estado, ni muy grande ni muy pequeña, para alcanzar la plena vida, aunque a algunos toda comunidad política, por pequeña que sea, parece que también les viene grande. El principio de gobierno que requiere un elemento gobernante, por supuesto, un elemento que tenga estabilidad, dar estabilidad a los gobiernos, dar estabilidad al sistema político nos ayuda y nos conviene a todos, parece ser que no todo el mundo tampoco lo tiene claro. Principio de regla de la razón, igual que Platón, Aristóteles piensa que la parte no racional del hombre debe regirse por la parte racional, y aquí me permito hacer una traslación a la política y afirmar que la parte no racional, que la hay, de la

comunidad política debe regirse necesariamente por la parte racional también de la política.

Bueno, dicho esto, y por supuesto me refiero a la ley y a la PNL del PSOE y de la Sra. Garrido, decir que vamos a votar a favor.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. Per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Sandra Palau, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. PALAU I BONED:

Gràcies, president. Bones tardes a tothom, a Espanya, la Llei 14/2013, de 27 de setembre, de suport als emprenedors i la seva internalització, va establir un programa de visats especials per a inversors, emprenedors, professionals altament qualificats, investigadors i treballadors que efectuïn moviments intraempresarials des de la mateixa empresa o grup d'empreses.

El visat d'inversors requereix una inversió significativa a Espanya com determinades inversions en deute públic o inversió en empreses o bé l'adquisició de béns immobles amb una inversió de valor igual o superior a 500.000 euros per cada sol·licitant; un projecte empresarial que s'hagi de ser desenvolupat a Espanya i que sigui considerat i acreditat com interès general. A nivell estatal, el febrer de 2023 Més País va registrar una proposició de llei al Congrés dels Diputats per eliminar els permisos de residència a les fortunes estrangeres que comprin un habitatge per valor de 500.000 euros, coneguts com Golden Visa, i consideraven que aquests permisos fomenten l'especulació dels preus de l'habitatge a Espanya, per la qual cosa el Govern estudia endurir els visats d'or per comprar habitatges, (...) si eleva el mínim d'inversió o suprimeix aquest tipus de permisos de residència.

A nivell europeu, també hi ha una gran preocupació per aquest tema i la Comissió Europea ha recomanat als països de la Unió que evitin afavorir aquests tipus de visats de residència a inversors extracomunitaris. Temen problemes per entrada de capitals de la Xina i Rússia, entre d'altres, i consideren que poden plantejar riscos en matèria de seguretat, blanqueig de diners, evasió fiscal, finançament del terrorisme, corrupció i infiltració de la delinqüència organitzada.

La manca d'habitatge també és un dels motius perquè determinats països de la Unió Europea ho hagin modificat. Portugal l'ha eliminat, Irlanda l'ha suprimit, Itàlia, Grècia i Malta el mantenen amb requisits diferents als d'Espanya, i és clar que no volem que ens compren el país ciutadans extracomunitaris de dubtosa procedència, i tampoc no és desitjable que hi hagi problemes d'accés a l'habitatge. Cal tenir en compte que actualment les inversions immobiliàries, com ja hem comentat, són d'un mínim de 500.000 euros, que no és un import al qual pugui accedir la ciutadania en general, però potser indirectament sí que pot influir en l'encariment del preu de l'habitatge.

El Grup Parlamentari Popular considera que a part de modificar aquestes normes, cal fomentar i ajudar les inversions i emprenedors de Balears, i per això rebaixar els impostos, com estam fent actualment en aquesta legislatura, no apujar-los com va succeir a les legislatures socialistes anteriors. També s'ha de tenir en compte que aquesta proposta no ha d'entrar en contradicció amb la llei d'*startups* aprovada el 2023, aquesta llei és una de les fites previstes en el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència; el projecte de llei permet a Espanya alinear-se amb els països més atractius de l'entorn europeu per a l'atracció d'inversió, emprenedoria i talent.

Per tant, consideram que es pot modificar la norma i eliminar l'apartat que regula que el visat es pugui justificar amb inversió immobiliària i deixar la resta de supòsits de la norma vigents com crear inversió que generi ocupació, projectes d'interès general, dipòsits bancaris, innovació científica, etc. No hem de tancar les portes a la inversió, però tampoc mantenir una norma que pugui perjudicar l'accés a l'habitatge per provocar l'encariment dels preus.

El vot serà favorable, ja que només sol·licita la supressió de la justificació de la inversió en adquisició immobiliària, deixant el visat vigent per a altres inversions que ja han comentat. El punt b) no sabem per què l'incorporen, perquè si no ho fessin, estarien instant el Govern a eliminar-ho de totes les comunitats autònomes, però encara que el mantinguin seguirem votant a favor. Votarem a favor, ja que les Illes Balears es troben en un estat d'emergència habitacional després de vuit anys de govern socialista, sense que s'hagi pres cap mesura efectiva, ni tan sols aquesta de suprimir els visats que ara plantegen.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Diputada, per al torn de contradiccions, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Mercedes Garrido, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GARRIDO I RODRÍGUEZ:

Moltes gràcies, Sr. President. Serà molt més breu. Simplement agrair el suport dels grups parlamentaris i del Sr. Cardona a aquesta proposició no de llei. Crec que és important que en els aspectes bàsics estiguem tots els grups polítics d'acord, perquè al final és un dels temes que més ens preocupa. S'ha plantejat des de distintes visions i des de distintes punts de vista, s'ha plantejat el suport a la PNL, per tant, això vol dir que sí que hi ha una preocupació per part de tots, sobretot quan moltes vegades, malgrat tinguin permís de residència, aquests habitatges es converteixen en segons habitatges.

Vull aclarir-li a la Sra. Palau, en el que plantejava quant al segon punt, el plantejament és la supressió d'aquesta inversió de 500.000 euros, la supressió del visat d'or directament a tota Espanya, però deixant la porta oberta perquè si el legislador estatal considera que hi ha indrets a Espanya allà on aquesta inversió pot afavorir un territori concret -jo crec que no, perquè al final és obrir una via prioritària per fer tràmits administratius que al final es pagar-te el tràmit administratiu, i crec que és discriminatori amb la resta de persones que no tenen doblers i

no es poden pagar-, però, vaja, és deixar la porta oberta que, si no es consideràs per a tota Espanya, almanco si fos considerada la supressió a Balears. Per això, aquest incís que diu que “o, en el seu defecte, és a dir, si no la consideràs per tota Espanya, la prohibició de justificar la inversió establerta a l'article 63.2.b) de la Llei 14/2023, amb l'adquisició d'una propietat immobiliària a les Illes Balears”; és a dir que es pugui justificar amb una de Saragossa, si volen, però no amb una de les Illes Balears per tal de llevar pressió al nostre mercat immobiliari.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Garrido. Acabat el debat passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 6449/23.

Vots a favor?

Tenim unanimitat: 14 vots a favor, cap en contra, ni abstencions.

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 6449/23, relativa a supressió dels visats d'or.

2) Proposició no de llei RGE núm. 7829/23, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a manteniment dels serveis del TIB durant tot l'any.

Continuam la sessió, i passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 7829/23, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a manteniment dels serveis del TIB durant tot l'any.

Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Ferran Rosa, per un temps de cinc minuts.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltes gràcies, Sr. President. Avui venim a debatre si els mallorquins poden fer un ús o el mateix ús del transport públic que qui ens visita, de si poden anar d'una comarca a una altra, a l'aeroport o sa costa, sense haver de dependre de si hi ha “guiris” a turistes a l'illa o no, avui debatem si a Mallorca tenim turistes de primera i ciutadans de segona o no.

Perquè a dia d'avui, ja no podem anar de Capdepera a Alcúdia sense haver de passar per Palma, això vol dir que el que abans es podia fer amb un trajecte d'una hora i escaig, ara són dues hores i quaranta-cinc, perquè no hi ha un bus directe a dia d'avui des de dia 1 de novembre. Avui ja no poden anar de Cala Bona a l'aeroport de forma directa, hem de passar per Palma. Avui no poden anar d'Andratx a l'aeroport, de Campos a l'aeroport o de Muro a l'aeroport.

L'altre dia sortia al diari *Última Hora* precisament la història d'una treballadora de l'aeroport, una senyora que nom Kika i que, precisament, es queixava que, a partir de dia 31 d'octubre, ja no podia anar al seu lloc de feina, que és l'aeroport, de forma directa.

Perquè, en el fons, quan plantejam un sistema estacional, com és el cas del transport interurbà a l'illa de Mallorca, en el fons és que acabam de reconèixer que si, certament hi ha una pressió demogràfica major i una demanda major de determinats serveis els mesos d'estiu, que això ningú no ho posa en dubte i que, per tant, té un cert sentit reforçar les línies, però que a determinats espais o a determinats indrets no fa falta cobrir-los els mesos d'hivern. I quan parlam d'això és, en certa manera, assumir que no fa falta anar a l'aeroport els mesos d'hivern, que no fa falta anar a determinades zones de costa els mesos d'hivern, perquè hi ha pobles, hi ha nuclis de costa, com pugui ser Cala Mesquida, com Cala Pi, com Sa Font de Sa Cala, etc., o Alcanada, que no tenen transport públic els mesos d'hivern, desapareix, com si allà no he visqués ningú.

Per tant, és clar, aquí certament tenim un problema, és un problema que no és d'ara, i, certament, no culparem d'això l'actual govern, però que és una cosa que es pot resoldre.

I tenim la sort que, a partir del 2021, varen entrar en funcionament unes noves concessions de transport interurbà per carretera, les tres concessions del TIB, que es feren amb un contracte de 575 milions d'euros, per 10 anys, i que preveien, entre altres coses, el mateix contracte, la mateixa concessió, que es poguessin modificar les concessions i aportar, si fes falta, els recursos suficients per part de l'administració per compensar les concessionàries. I, per tant, si el dia que es varen licitar hi havia unes previsions concretes de transport públic, però a l'any 2023 n'hi ha unes altres, que l'administració sigui capaç de compensar aquestes empreses concessionàries, per tant, i compensar-les el cost per quilòmetre, que és el que al final va guanyar cadascuna de les concessionàries, en els nous serveis.

El que semblava en aquell moment un avantatge, la realitat és que no s'ha acabat fent servir en els temps, és a dir, a dia d'avui, pràcticament no s'han modificat aquestes concessions, s'han modificat per fer modificacions puntuals de línies, però mai no s'han aportat més recursos. I, precisament, en un context en el qual l'encariment del cost de vida i concretament de la benzina és tan alt, oferir una oferta de transport públic complementari és especialment positiu, no només per als que ja feien servir el transport públic abans, però és que hi ha moltíssima gent que l'ha començat a fer servir precisament arran d'aquesta situació.

Sigui com sigui, el que posa de manifest aquesta situació és que als mallorquins, quan se'ls fa una oferta de transport públic són capaços de fer-la servir i no hi renuncien.

Per tant, en aquest sentit, com bé dic, és una proposta que faig, m'hagués agradat poder-la debatre abans de dia 1 de novembre, no va ser el cas per una qüestió de temps, però, tot i així, agraeisc a la Mesa haver-la volgut incorporar a l'ordre del dia de forma urgent i, almanco, que aquestes línies puguin estar el mínim temps possible sense servei.

M'agradaria que es pogués aprovar per unanimitat. Sé, de bona tinta, ho dic perquè ho he parlat amb les nostres agrupacions, que aquesta mateixa moció o aquesta mateixa PNL, convertida en moció s'ha aprovat per unanimitat a municipis com Lluçmajor i altres. El Partit Popular també li ha

donat suport, i, per tant, vull pensar que suportaran els desitjos també de les seves agrupacions locals, perquè aquesta no és una qüestió per posar en entredit el Govern, en absolut, és una moció o una proposició no de llei que duim aquí per millorar la vida dels usuaris del transport públic i per poder, com a mínim, llançar el missatge que els ciutadans no són de segona, i que els mesos d'hivern també es poden desplaçar.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. Per al torn de fixació de posicions, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Ares Fernández, per un temps de cinc minuts.

EL SR. FERNÁNDEZ I LOMBARDO:

Moltes gràcies, Sr. President. Bé, vull agrair, jo seré molt breu en la meua intervenció, vull agrair la iniciativa al company Ferran Rosa.

Tot el que vagi encaminat, per part del Grup Parlamentari Socialista, a reforçar la mobilitat col·lectiva a la xarxa de transport públic a les Illes Balears i, en particular, a l'illa de Mallorca, i més quan té tot el sentit del món, compta aquesta iniciativa, nosaltres li donarem suport.

Hem parlat, com és evident, amb alguns companys i companyes dels municipis de la part forana de Mallorca, en particular, hem parlat amb companys d'Artà, hem sabut que aquesta proposició també s'ha presentat com a moció i que, evidentment, com no pot ser d'una altra manera, genera consens i una unanimitat que ha de ser lògica, bàsicament, perquè descriu una realitat que és així.

L'exposició de motius ho explica molt bé, el Sr. Rosa ho ha dit, i el que no pot ser tampoc és que quan finalitzi la temporada, ara mateix les condicions que tenim, es compliqui la situació per als propis residents que segueixen vivint en aquestes zones de l'illa de Mallorca. Sobretot quan tenim uns darrers anys on hem viscut una forta inversió pública en matèria de mobilitat, s'ha esmentat, s'han posat en marxa les noves concessions a l'any 2021, el que facilita precisament aquestes millores del servei; la infraestructura dels propis autobusos renovat, amb 220 autobusos que es varen renovar, el desembre de l'any 2022 es varen incorporar 10 autobusos més, i hi ha més personal i, en definitiva, més recursos.

Per tant, és lògic just i factible, precisament perquè les bones condicions en les quals es pot avançar que el manteniment del servei durant tot l'any, amb les mateixes condicions, sigui una realitat.

Per tant, nosaltres, senzillament he de dir que votarem a favor. Se'ns han fet arribar unes propostes de transacció del Partit Popular, nosaltres anunciem que si s'accepten o no s'accepten, en qualsevol cas, votarem a favor de la iniciativa.

Moltes gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Cristina Gómez, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sr. President. Bé, nosaltres donarem suport a aquesta iniciativa. Estam totalment d'acord, és a dir, no pot ser que tinguem una illa que doni serveis a les persones que no són residents aquí habitualment, que són els turistes els quals han d'estar ben acollits i ben servits, però no pot ser que nosaltres estiguem pitjor que ells. Per tant, òbviament, s'hi ha de donar suport.

I sí que voldria també insistir que crec que, si som capaços de mantenir aquesta oferta de mobilitat, doncs també hauria de ser en condicions de gratuïtat, com ha estat dins el 2023 el transport públic a Balears. Crec que la gratuïtat ha estat una mesura d'èxit, en primer lloc, perquè ha ajudat a les economies familiars, greument penalitzades per altres despeses bàsiques com l'habitatge o la inflació que patim quan anam al supermercat. Però, a més a més, aquesta gratuïtat ha servit perquè moltes persones s'hagin animat a deixar el cotxe particular, s'hagin incorporat al transport públic, i tot açò, d'alguna forma, acaba col·laborant en aquests objectius de neutralitat climàtica, que diria que la majoria de nosaltres compartim.

Sé que tot açò és una aposta econòmica molt important, però vull recordar al Partit Popular que si amb un poc de sort ens condonen 1.000 milions d'euros de deute públic, potser podríem aprofitar i dedicar-los en el transport públic gratuït.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sra. Diputada. Té la paraula el diputat Sr. Francisco Cardona, per un temps de cinc minuts.

EL SR. CARDONA I VIDAL:

Muchas gracias, Sr. presidente. Bueno, decir que es muy loable que MÁS per Mallorca, el Sr. Rosa, se preocupe por estas zonas que quedan desasistidas en invierno, pero también es verdad que tenemos que ver un poco a ver de qué forma todo esto se puede articular, no es fácil. Creo que el PP quiere presentar alguna enmienda transaccional, bueno, veremos a ver. Nos reservamos en el último momento apoyar o no esta PNL en función de estas enmiendas.

Decir también, retomando un poco el discurso que he hecho antes -no se lo tome por usted, Sr. Rosa, sino que es un *excursus* general para todos-, claro, si nos dice Aristóteles que el estado ideal es la ciudad-estado, ni muy grande ni muy pequeña, claro, si tenemos unas grandísimas dimensiones que no podemos atender por presupuesto, pues se puede hacer un poco difícil, a veces, atender las necesidades de todos si vivimos dispersos en esa ciudad-estado inmensa; para poder llevar a cabo todo esto es necesario -muy necesario- tener unas dimensiones razonables, de servicios públicos y, por supuesto,

ello requiere -y un poco retomo el *excursus* filosófico de antes- tener en cuenta el principio de comunidad, que ya lo he comentado ahora y el principio de gobierno, no se requiere estabilidad, se requieren unos buenos presupuestos, esto requiere un buen techo de gasto, esto requiere dar estabilidad al gobierno, esto requiere aprobar los presupuestos, el techo de gasto, etc., este buen gobierno, estos presupuestos, este techo de gasto tiene que estar todo en función de otro principio filosófico de la política, como es el principio de la regla de la razón, que dice que de alguna manera la parte no racional -que la hay en política- debe regirse necesariamente por la parte racional -que la hay y, afortunadamente, es mayoritaria.

Muchísimas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. Per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Margalida Pocoví per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. POCOVÍ I SAMPOL:

Gràcies, Sr. President. Bones tardes, senyores i senyors diputats. Tal com hem anat reiterant, tant en aquestes comissions com en sessió plenària, el Grup Popular defensa i aposta pel desenvolupament sostenible econòmicament, socialment i mediambientalment, i, precisament, un dels grans reptes per anar avançant cap a aquest desenvolupament sostenible és la mobilitat i precisament a una societat on cada vegada és més complex, perquè gairebé és impossible tenir l'habitatge, el lloc de feina, el centre d'estudis, diferents serveis a un radi que et permeti desplaçar-te a peu, necessitam qualche mitjà de transport, i consideram que és imprescindible que les administracions s'impliquin al cent per cent i facin feina per facilitar un transport públic eficaç i còmode per a tots els ciutadans.

I aquest és precisament un dels compromisos d'aquest govern: reforçar tant els serveis ferroviaris com el servei de transport interurbà, ampliar les seves freqüències, tant de tren com de bus, amb l'objectiu de garantir un transport còmode i adaptat a les necessitats dels usuaris, dels ciutadans d'aquestes illes. Així ho va expressar la consellera a finals del mes passat, quan va presentar els nous horaris d'hivern del transport de bus, s'han millorat els serveis, s'han ampliat 27 línies de la línia de xarxa de transport de les Illes Balears, del TIB, respecte de la temporada de l'hivern passat de 2022, s'ha millorat en un 53%. Aquesta ampliació, evidentment, s'ha fet d'acord amb la demanda per part dels usuaris, ha estat una ampliació quant a horaris reforçant aquelles hores punta de servei i ampliant també el recorregut, en algun cas, i també el nombre de vehicles i la capacitat d'aquestes línies. És cert que sí s'han reforçat pràcticament les línies troncales que connecten amb Palma perquè de qualche manera hi hagi connexions a tot arreu.

Amb aquesta mesura el que es pretén és garantir el servei habitual de resident i per anar als llocs de feina oi per anar allà on hagin d'anar, als centres d'estudis, hospitals, allà on hagin d'anar. Sí és cert que s'han suprimit algunes línies a zones costaneres sobretot, tal com s'ha anat fent aquests darrers anys,

i també s'ha fet feina per incrementar capacitat i posar altres línies.

Respecte de la PNL i, concretament, al punt 1, ho hem revisat línia per línia, totes les que estan proposant, i sí que hem vist que n'hi ha unes que no s'han suprimit, que són concretament la 103B, que és la 103, no sé si és una errada o no, i la 321, aquestes dues no s'han suprimit aquest hivern.

Després, n'hi ha altres que sí que s'han suprimit, però s'han cobert amb altres línies, com és la 315 que està coberta per la 302, la 324 coberta també per la 302, la 425 coberta per la 401 i la 403, i la 505 coberta per la 519 D.

Sí que hi ha línies que s'han suprimit i s'han suprimit per no ser línies sostenibles. Recordau -ho he dit al principi- anam cap un model sostenible, per tant, tenir unes línies amb uns busos que vagin buits no ho consideram viable econòmicament. Per tant, no anam cap a la sostenibilitat, són zones costaneres, són línies que duen accessos a platges, que la gent no hi va. Són línies que duen a nuclis on la població resident és molt petita, són zones d'hotels, pràcticament estan ja tancats. Aquesta seria la 231 de Sóller a badia d'Alcúdia, la 323 d'Alcanada, la 325 de Cala Rajada a badia d'Alcúdia, la 334, que és la de Formentor, la 422 a Cala Mesquida, la 423 Rajada a la Font de Sa Cala, la 424 Cala Rajada a Portocristo, la 427 Portocristo a Cala Mandia i la 428 Cales de Mallorca-Portocolom-Cala d'Or.

Per tant, de totes aquestes línies que s'esmenten en aquest punt, unes sí que es mantendran operatives, d'altres han estat cobertes per altres línies, i de cara a les altres que s'han suprimit el servei és l'esmena, aquesta transacció que nosaltres li proposam, i és instar la conselleria, el Govern a posar en marxa el funcionament del servei de transport a demanda, a demanda dels usuaris, i d'aquesta manera s'oferiria el servei amb un requeriment previ per part dels usuaris interessats. D'aquesta manera consideram que s'evitarien recorreguts insuficients i s'oferiria un servei molt més ajustat a les necessitats dels ciutadans.

Quant al punt 2, també presentam una transacció, perquè pensam que hem de tenir en compte que hi ha trams d'aquestes línies que s'han suprimit i s'eliminen freqüències que pràcticament durant l'hivern la seva demanda es redueix i en alguns casos desapareix, per tant, no veim gaire sentit a anar movent busos buits.

EL SR. PRESIDENT:

Sí. Hauria d'anar acabant.

LA SRA. POCOVÍ I SAMPOL:

Sí. Bé, simplement el que nosaltres li proposam és garantir un servei de transport, ja sigui cobrint amb altres línies o bé cobrir el servei amb el servei a demanda que li he proposat abans.

Al punt 3, és cert, no hi ha connexions directes a l'aeroport, però sí que tenim constància que de qualche manera es garanteix aquest transport, és cert que han de fer connexions, sí que s'està fent feina per millorar aquestes connexions i

perquè el temps d'espera entre connexió i connexió sigui el menys possible.

I al punt 4, quant a l'increment de fons, nosaltres apostam i la conselleria hi fa feina, per millorar el servei i per incrementar els busos. Per tant, més que incrementar els fons, com que pretenem que sigui viable aquest transport públic, seria aportar els fons necessaris perquè sigui operatiu i doni servei als ciutadans, si és necessari incrementar en 10, 10, però si és necessari en 5, 5, m'he explicat?, és a dir, donar els fons necessaris, aportar el necessari, que no sabem en aquest moment si es millora tant és necessari incrementar o no.

I sí que estaria d'acord amb la Sra. Gómez a veure si per a aquest 2024 podem tenir els 43.000 milions d'euros del 2023.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Diputada. S'han d'ajustar una mica al temps. Per contradiccions, per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Rosa, per un temps de cinc minuts.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltes gràcies, Sr. President. En primer lloc, volia donar les gràcies al suport dels grups que així ho han expressat, crec que certifica que la proposició no de llei va en la bona línia, és a dir que és propositiva, que planteja una problemàtica que es troben molts de veïnats d'aquesta illa i que, precisament, la nostra competència és mirar de resoldre aquesta problemàtica.

En aquest mateix sentit, agraeix de bon de veres a la Sra. Pocoví les propostes d'esmenes que ha fet, li vaig dir en privat, ara fa unes setmanes, i li agraeix personalment que hagi fet l'esforç, és vera que du més temps que votar-hi en contra, però crec que enriqueix el debat i crec que ens permet també llançar un missatge de cara a la ciutadania, que miram de ser capaços de posar-nos d'acord, etc., i crec que és positiu. Jo, de fet hi ha PNL en les quals hi ha coses que no m'agraden i també fem propostes d'esmenes, maldament de vegades no..., però crec que és positiu i li agraeix molt profundament.

Crec que, a més a més, el fet que hagi proposat l'esmena ve a dir que reconeix que en certa manera hi ha una sèrie de nuclis o una sèrie de zones en què queda descoberta la seva connexió en transport públic.

Sí que voldria fer un esment, quan parlem de la sostenibilitat del transport públic, hem de tenir en compte que el transport públic a l'illa de Mallorca, almanco el darrer any que es va pagar per la tarifa, més o manco el dèficit de tarifa, la part del cost que no cobreix la tarifa dels usuaris és el 50%, més o manco, per tant, el Govern hi aporta una part, mitjançant el Consorci de Transports de Mallorca, que tendeix a ser més o manco el 50%, entenent que té uns beneficis afegits, vull dir que no és exclusiu; és a dir, si ho posàssim a preu de mercat moltíssima gent deixaria de fer servir el bus, i tendria uns impactes negatius en la nostra societat, sigui perquè hi hauria gent que no es pugui desplaçar d'un lloc a l'altre, o que hauria

d'agafar el cotxe i produiria un embós, a més d'uns efectes nocius per al medi ambient, etc.

Per tant, com que hi ha uns efectes positius i, entre altres coses, aquests efectes positius són els de vertebració del territori, és per això que el Govern hi posa els recursos. I això no vol dir que no sigui sostenible el transport públic, de fet, és transport públic i és servei públic perquè el servei privat no el garanteix, perquè si fos completament rendible i fos sostenible financerament, ho faria el sector privat, que no és el cas, com bé dic.

És clar, en aquest sentit, el plantejament d'aquesta proposició no de llei és que els ciutadans d'aquesta illa, els mallorquins i les mallorquines, tenen els mateixos drets que els turistes. Per tant, no plantejam que, òbviament, hi hagi d'haver les mateixes freqüències, almanco al punt 1 no plantejam que les línies hagin de ser, sí o sí amb les freqüències, de fet, això ho hem separat a un altre punt, precisament per si volien votar a favor d'un punt, però votar en contra de l'altre, precisament perquè entenem que hi ha una variació poblacional entre els mesos d'estiu i els mesos d'hivern, i que, per tant, es poden mantenir línies encara que reduïm una mica les freqüències.

En aquest sentit, és clar, la transacció entre el punt 1 que ens proposa el Partit Popular, maldament entenc que el plantejament és no desmuntar per complet la proposició no de llei i donar-li un cert suport, és clar, no la podem acceptar en la mesura que va en contra del plantejament intrínsec que fa aquesta moció, i és que els veïnats de Cala Rajada, de Capdepera i d'Artà tenen el mateix dret d'anar a Alcúdia que els turistes a l'estiu, i que no tenen per què haver de passar per Palma els mesos d'hivern per anar i venir, i no tenen per què haver de reservar, de forma prèvia, que hi ha d'haver un horari, és a dir que hi ha d'haver un transport públic.

I no parlem de nuclis de població, com és vera que a Cala Mesquida hi viuen 46 persones, a Sa Font de Sa Cala n'hi viuen 230, però és que a Cala Rajada hi viuen 5 o 6.000 persones, i a Capdepera n'hi viuen 3.000, i a Artà n'hi viuen 7.000, i a Alcúdia n'hi viuen més de 15.000. Per tant, parlem de nuclis de població d'una certa entitat i que, per tant, tenen un impacte.

Sí que li acceptam les transaccions 2 i 4, perquè crec que, a més a més, van en la línia del que proposàvem, de no obligar sí o sí a fer al Govern una cosa molt concreta, perquè al final haurà d'executar sobre els criteris que trobi la conselleria, però més o manco orientat d'una manera.

Per tant, en aquest sentit, agraeix de nou el suport dels grups, i m'agradaria que en la mesura que acceptam la transacció número 2, que no entrem a valorar si hi ha d'haver canvis de freqüència o no, i que el punt 1 no parla de quin tipus de línia o de com s'ha de prestar, jo li agrairia que ens votassin també el punt 1.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. Acabat el debat, passarem a votar la Proposició no de llei RGE núm. 7829/23. Entenc que s'han

acceptat dues transaccions al punt 2 i al punt 4, i votam per separat.

Passam a votar el punt 1, en primer lloc.

Vots a favor? 6.

Vots en contra? 8.

6 a favor, 8 en contra. Queda rebutjat el punt 1.

Passam a votar el punt 2, amb la transacció que ha presentat el Grup Popular.

Vots a favor? Unanimitat. Queda aprovat.

Passam a votar el punt 3.

Vots a favor? 6.

Vots en contra? 8.

Queda rebutjat el punt 3.

I passam a votar el punt 4, amb la transacció que ha presentat el Grup Popular.

Vots a favor? Unanimitat.

Queda aprovat el punt 4, amb la transacció presentada.

En conseqüència, i no havent més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió. Gràcies.



DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS
